

نقش مسئولیت اجتماعی شرکت ها و فعالان اقتصادی در تعالی جامعه

فهرست مطالب:

- 1 نقش مسئولیت اجتماعی شرکت ها و فعالان اقتصادی در تعالی جامعه
- 2 جامعه نیکوکاری ابرار؛ بستری برای اعمال مسئولیت اجتماعی فعالان اقتصادی
- 3 عملکرد و موفقیت سازمان با توجه به اخلاق کار
- 4 مسئولیت اجتماعی؛ اخلاقیات فراسازمانی
- 5 مسؤولیت اجتماعی و اخلاق کار در مدیریت کیفیت نوین
- 6 امیدوار: موضوع اصلی مسئولیت اجتماعی در ایران، عمدتاً کارهای خیر است
- 7 مسؤولیت اجتماعی شرکتها؛ چشم اندازی نوین در مسیر توسعه

می‌باشد، و به آن‌ها به عنوان خدمانی که شبانه روز در تلاش برای تولید درآمد و اختصاص سهم شایسته‌ای از آن به خدمات اجتماعی و تولید اشتغال بکنند خواهد شد

شما نمی توانید بنگاه موفقی را اداره کنید بدون اینکه به مسؤولیت اجتماعی اهتمام جدی داشته باشید.

دکتر نهایندیان در ادامه با بیان اینکه حتی در شاخص های رقابت پذیری جهانی هم عناصری از مفاهیم بحث مسؤولیت اجتماعی وارد شده گفت: این نکته بسیار شایان توجهی است که مسؤولیت اجتماعی می تواند بر روی بعضی از آن‌ها مانند بحث منابع انسانی، مشتریان، نوآوری، مدیریت ریسک و بحث ساختار هزینه ها اثر بگذارد.

منبع: سایت جامعه نیکوکاری ابرار

داشته باشد به بازار بهتری دست پیدا می کند و نیار به هزینه های بالای تبلیغات و بازاریابی ندارد؛ برعکس شرکتی که معروف به تخریب محیط زیست، بی توجهی به حقوق کارگران و عدم مشارکت در امور خیریه شناخته شود، این سوء شهرت برای او هزینه‌های فراوانی دارد .

وی در ادامه تاکید کرد: در شکل سازمانی کارهای خیریه باید در اهداف، مأموریت ها، برنامه و ساختار شرکت ها به صورت جزء لاینفک کار اقتصادی درآید، در آن صورت جامعه نظر مثبت به رشد شرکت‌ها پیدا می کند، چون می بیند با رشد درآمد، خدمات اجتماعی در شرکت‌ها گسترش و کارهای خیر بیشتری صورت می‌گیرد و فایده بسیار بزرگ این اقدام، اصلاح تصویر نادرست و منفی که در بعضی از بخش‌های جامعه نسبت به متمکنین و سرمایه گذاران وجود دارد

به گفته **دکتر نهایندیان** در دو دهه ی اخیر توجه به مسؤولیت اجتماعی شرکت ها در دنیا بسیار افزایش پیدا کرده است. شرکت ها به این خود آگاهی رسیده اند که با توجه به جهانی شدن بازار ، حراست از معروفیت برندشان علاوه بر مقبولیت در کیفیت و قیمت، نیاز به مقبولیت های ارزشی و اخلاقی دارد. یعنی یک شرکت در صورتی که در ذهنیات جامعه ی مصرف کنندگانش حسن شهرت در امور اخلاقی و خدمات اجتماعی

جامعه نیکوکاری ابرار؛ بستری برای اعمال مسؤولیت اجتماعی فعالان اقتصادی

دانایی و دارای هایشان، بخشی را به جامعه برگردانند. وظیفه من است که بخشی از انرژی، وقت، نیرو و مال را در فعالیت های خیر بگذارم، و حضور من در همه مجموعه‌های اجتماعی و خیریه از جمله جامعه نیکوکاری ابرار، به همین دلیل است."

منبع: سایت جامعه نیکوکاری ابرار

بدهکار مردم و جامعه ای هستیم که از ظرفیت و پتانسیل های آن بهره برداری کرده و به طبع باید بخشی از آن را به جامعه برگردانیم."

نکته‌ای که جلال‌پور به آن اشاره دارد، امروزه در مدیریت، در تبیین فلسفه مسؤولیت اجتماعی بنگاه های اقتصادی استفاده می‌شود.

رئیس اتاق کرمان ادامه داد: همه آدم ها باید در علم، فن و تمام

محسن جلال پور در تشریح هدف خود از شرکت در جامعه نیکوکاری ابرار گفت: "من جامعه نیکو کاری ابرار را نمودی از آنچه که فعالان اقتصادی باید در جامعه به عنوان وظیفه انجام دهند، می بینم.

احساس می‌کنم اگر خداوند عمری را به عنوان ودیعه به هرکدام از ما امانت داده و ما توانسته‌ایم با استفاده از عقل، توانایی و فهمی که هدیه خداوند است، حرکتی را انجام دهیم،

مسئولیت اجتماعی و موفقیت سازمان با توجه به اخلاق کار

یک عمل برای جامعه بیشتر از ضررهای آن باشد، آن عمل اخلاقی است (3). وظیفه‌گرایی یا آغازگرایی: (Deontological) آغازگرایی در برابر فرضیه فرجام‌گرایی است. بر اساس این دیدگاه که توسط ایمانوئل کانت ارائه شد، هر عمل به نتیجه آن بستگی نداشته، به نیت شخص تصمیم‌گیرنده بستگی دارد. 4- عدالت توزیعی: در این تئوری که توسط جان راولز پیشنهاد شده، یک عمل را در صورتی که منجر به افزایش همکاری بین اعضای جامعه شود، می‌توان درست و عادلانه و مناسب (و بنابراین اخلاقی) نامید و عملی را که در جهت مخالف این هدف عمل کند می‌توان نادرست، ناعادلانه و نامناسب (و بنابراین غیراخلاقی) نامید. در این دیدگاه، همکاری اجتماعی، اساس منافع اجتماعی و اقتصادی را فراهم می‌آورد و تلاش فردی کم‌اهمیت و در مواردی نادیده گرفته می‌شود. 5. آزادی فردی: بر اساس این دیدگاه که توسط رابرت نوزیک پیشنهاد شد، آزادی، نخستین نیاز جامعه است. بنابراین هر عملی که آزادی فردی را نقض کند، غیراخلاقی است؛ حتی اگر منافع و رفاه بیشتری برای دیگران ایجاد کند.

منبع: ماهنامه تدبیر، شماره ۲۰۴

و ترک نادرست است. اخلاق کار، به عنوان شاخه‌ای از دانش مدیریت، از زمان پدیدار شدن نهضت مسئولیت اجتماعی در دهه 1960 پدیدار شد.

طرفداران اخلاق کار در دو دسته قرار می‌گیرند. افرادی مانند چپل بر این باورند که رعایت اخلاق کار، باعث افزودن ارزش به سهامداران شده، ابزاری برای دستیابی به هدف پیشینه‌کردن سود است (دیدگاه اخلاقیات ابزاری). در مقابل، افرادی مانند بارنارد دیدگاه غیر ابزاری داشته و باور دارند که سازمان بایستی گذشته از ملاحظات مالی، اخلاق کار، به دلیل آنکه ماهیت این کار درست است، باید آن را رعایت کند. هسمر یکی از کامل‌ترین دسته بندی‌ها را از تئوریهای اخلاق 1. قانون جاویدان: (Eternal Law) این دیدگاه که به قانون طلایی نیز مشهور است بدین گونه خلاصه می‌شود که «با دیگران آن گونه رفتار کن که دوست داری دیگران با تو رفتار کنند». 2. منفعت‌گرایی یا تئوری فرجام‌گرایی: (Utilitarianis) این دیدگاه منطبق با تعریفی از اخلاق است که توسط جرمی بنتم متفکر بریتانیایی ارائه شده و بر نتایج و فرضیات فردی متمرکز است. بر این اساس، اخلاقی بودن یک رفتار، براساس میزان مطلوبیت آن بیان می‌شود. یعنی وقتی منافع

لازمه موفقیت سازمان، عملکرد مناسب آن است. شاخص‌هایی مانند: سودآوری، بقا، رشد میزان دستیابی به اهداف و قابلیت‌های رقابتی را می‌توان به عنوان نتیجه عملکرد مناسب تلقی کرد. برخی از صاحب‌نظران مانند هیگنز و وینکز موفقیت سازمانی را با عملکرد سازمانی معادل فرض کرده‌اند. آنها بر این باورند که به طور کلی عملکرد سازمانی نتیجه‌ای است که به عنوان برآیند رفتار سازمان، اتفاق می‌افتد

در ادبیات سازمان و مدیریت، مسئولیت اجتماعی بخشی از مقوله اخلاق کار محسوب شده و از آن به عنوان اخلاقیات فرا سازمانی یاد می‌شود اخلاقیات ارتباط نزدیک و تنگاتنگی با ارزشها دارند و به عنوان ابزاری نگریده می‌شوند که ارزشها را به عمل تبدیل می‌کنند. اخلاق، یعنی رعایت اصول معنوی و ارزشهایی که بر رفتار شخص یا گروه حاکم است، مبنی بر اینکه درست چیست و نادرست کدام است؟ اخلاق در معنی، تشخیص درست از نادرست و خوب از بد، همیشه موضوع مورد بحث فلاسفه بوده، آنها به عنوان یکی از شاخه‌های فلسفه، در مورد آن سخن گفته‌اند.

اخلاق کار (Business Ethics) به معنی شناخت درست از نادرست در محیط کار و آنگاه انجام درست

“کسب و کار معتبر

و سالمتر

در

جامعه سالمتر”

مسئولیت اجتماعی؛ اخلاقیات فراسازمانی

کند و مشروعیت سازمان و اقدامات آن را موردپرسش قرار داده، در نتیجه سود و موفقیت سازمان را تحت تأثیر قرار دهد. اخلاق کار ضعیف، بر نگرش افراد نسبت به شغل، سازمان و مدیران موثر بوده، می‌تواند بر عملکرد فردی، گروهی و سازمانی اثر بگذارد.

منبع: ماهنامه تدبیر، شماره ۲۰۴

علاوه با افزایش انتظارات اجتماعی از سازمانها، جوامع نسبت به مسائلی مانند محیط زیست، حقوق زنان، کودکان، اقلیتها، معلولان، برابری استخدام و کاهش نیروی انسانی، حساس‌تر شده‌اند. بی‌توجهی سازمانها به این حقوق و عدم رعایت اصول اخلاقی در برخورد با ذی‌نفعان بیرونی، می‌تواند مشکلاتی را برای سازمان ایجاد

بسیاری از رفتارها و اقدامات مدیران و کارکنان، متأثر از ارزشهای اخلاقی بوده، ریشه در اخلاق دارد. عدم توجه به اخلاق کار در مدیریت سازمانها، در جوامعی مانند ایران که از یک سو دارای ارزشهای اخلاقی غنی بوده، از سوی دیگر با کشورهای پیشرفته فاصله قابل توجهی دارند، می‌تواند معضلاتی بزرگ برای سازمانها به وجود آورد. به

مسئولیت اجتماعی و اخلاق کار در مدیریت کیفیت نوین

بایستی در جهت ارتقای کیفیت و در جهت انجام مسئولیت اجتماعی خود فعالیت های گسترده ای انجام دهند.

منبع: نشریه الکترونیکی فرهنگ مدیریت

اخلاقی و اجتماعی در مدل های مختلف مدیریت کیفیت بالاخص مدل های نوین مدیریت کیفیت، نقش عمده ای را ایفا می کنند.

موضوع مدیریت کیفیت دیگر صرفاً به محیط درونی سازمانها محدود نمی باشد، بلکه عرصه های بسیار گسترده تری از جمله جامعه و محیط بیرون سازمان ها را دربر می گیرد.

ارتباط تنگاتنگ مدیریت کیفیت، مسئولیت اجتماعی سازمان و اخلاقیات کسب و کار، و تاثیر متقابل این مفاهیم بسیار مهم و با تاثیر گذار ی بالا بر یکدیگر ارزیابی شده است، و سازمان ها

به دلیل رشد و توسعه سازمانها و افزایش نقش آنها در اجتماع، پیامدهای اجتماعی فعالیت های سازمانها و تاثیرات آنها بر ذینفعان مختلف اهمیتی روز افزون یافته است؛ به گونه ای که عملکرد اخلاقی و اجتماعی سازمان ها بر عملکرد کلی سازمان تاثیرات بزرگی دارد.

امروزه، جامعه نسبت به اقدامات سازمانها بسیار حساس تر از قبل شده است و بویژه در مقابل فعالیت های غیراخلاقی سازمانها سرعت و به طرق مختلف واکنش نشان می دهد. بر همین اساس است که معیارهای

دکتر نماندیان:

شما نمی توانید بنگاه موقتی را اداره کنید

بدون اینکه به مسوولیت اجتماعی

اهتمام جدی داشته باشید.

امیدوار: موضوع اصلی مسئولیت اجتماعی در ایران، عمدتاً کارهای خیر

بیمارستان، مدرسه، سرپرستی بچه های بی سرپرست و با آن که به خیریه های مختلف کمک می نمایند. ولی چالش های اجتماعی ما ناشناخته است و واقعاً نمی دانیم چقدر درگیر موضوعی مثل اعتیاد یا عدم توانمند بودن زنانمان هستیم، به همین خاطر برخی از کارهای خیریه در ایران به هدر می رود.

در عین حال، در کشور ما، موسسات خیریه آگاه نیستند که چگونه شرکت ها و بنگاه های اقتصادی را در امور خیر مشارکت دهند؛ برخی از آنها تصور می کنند که شرکت ها قلک هستند و از آنها فقط درخواست کمک مالی دارند. در واقع این موسسات، بین خیریه خود و شرکت ها، مشارکت راهبردی مشخصی را تعریف نمی کنند و بازی را به سوی یک تعامل پایدار و همراه با سود دو طرفه (بازی برد - برد) نمی برند.

منبع: سایت جامعه نیکوکاری ابرار

فساد و ناهنجاری های اجتماعی و اموری از این دست تعریف می شود."

او درباره اشکال مختلف مسئولیت اجتماعی شرکت ها، بر این اعتقاد است که پیوند فعالیت اجتماعی یا فرهنگی با استراتژی شرکت، درگیرکردن کارمندان شرکت در یک فعالیت اجتماعی یا به کارگیری از نیرو و توان کارمندان شرکت برای حل یک چالش اجتماعی به صورت داوطلبانه و استفاده از منابع و امکانات شرکت در یک پروژه اجتماعی می تواند از اشکال مختلف این موضوع باشد. بر این اساس است که کمک مالی لزوماً جزو فعالیت های این حوزه قرار نمی گیرد ولی در ایران عمدتاً کارهای خیریه محور اصلی فعالیت اجتماعی تلقی می شوند. به دلایل مختلف، بسیاری از صاحبان کسب و کار و افراد خیری که از دل تجارت بیرون آمده اند به چالش های اجتماعی کشور آگاه نیستند، به همین خاطر روی چند حوزه تمرکز می کنند؛ از جمله ساخت

علی رضا امیدوار از کارشناسان و محققان حوزه مسئولیت اجتماعی شرکت ها و بنگاه های اقتصادی، حدود 5 سال است که در این زمینه به شکل مستقل و جدی فعالیت می کند.

وی درباره رابطه مسئولیت اجتماعی با کار خیر، به تفاوت بین تعریف مسئولیت اجتماعی در دنیا و ایران اشاره کرد. به زعم وی، موضوع اصلی مسئولیت اجتماعی در ایران، عمدتاً کارهای خیر است تا آنجا که وقتی از مدیر شرکتی راجع به مسئولیت اجتماعی شرکت خود سوال می شود در ارتباط با کارها خیری که انجام داده است صحبت می کند، ولی در سایر کشورها، کارهای خیریه شرکت ها، بخشی از مسئولیت اجتماعی شرکت ها بوده اما لزوماً خود آن نیست؛ "در مسئولیت اجتماعی شرکت ها، در قبال فراهم کردن محیط کار خوب برای کارمندان، توانمندسازی آن ها، ارائه اطلاعات درست به مشتری، آموزش مصرف مسئولانه به مشتریان، تعهد در قبال منابع تجدید ناپذیر، مبارزه با رشوه و

“ برای انجام هر کار خیر

با ما مشورت نمایید “

مسئولیت اجتماعی شرکتها؛ چشم اندازی نوین در مسیر توسعه

ابرار را پایه گذاری کرده تا بستر مناسبی برای هر چه بهتر اجرا شدن مسئولیت اجتماعی و انسانی شرکتها را فراهم آورد.

جامعه نیکوکاری ابرار از بدو تأسیس تا کنون تلاش نموده تا به هر درخواست کمک و مساعدتی از سراسر جهان پاسخی مناسب و درخور شأن و کرامت بنگاههای اقتصادی تحت پوشش اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران را بدهد.

لذا این نهاد خود جوش از دامن پاک جامعه نیکوکاران اقتصادی و واحدهای تولیدی کلیه پیشنهادات و نظرات آحاد شما را برای پیشبرد این هدف متعال پذیرا می باشد.

پورنگ تر شده و ابعاد بسیار گسترده تری به خود می گیرد

شهروند مستضعفی که به خاطر هزینه تحصیل دانشگاهی، فرزند خود را از تحصیل باز می دارد و یا دختر عقد کرده ای که به خاطر نداشتن جهیزیه مجبور است پاسخ خواستگار خود را منفی بدهد و بچه های یتیمی که به خاطر نداشتن سرپناه و مواظبت های جسمی و روحی و روانی، در دام باندهای خلاف اخلاق گرفتار می شوند و صدها مثال مشابه، همه و همه، مسئولیت اجتماعی آحاد شرکتها و توانمندان اقتصادی میهن عزیزمان ایران می باشد.

خوشبختانه در این ارتباط توصیه ها و رویکرد خود شما و رویکرد بنگاههای اقتصادی ما را بر آن داشت با در یک شکل غیردولتی و غیر انتفاعی، جامعه نیکوکاری

مسئولیت اجتماعی در دنیای کسب و کار امروزی، با توجه به تأثیرات عمده ای که انجام آن در جامعه به جای می گذارند، یکی از اهداف ملی و والای ارزشهای انسانی در جوامع امروزی است.

مسئولیت یک شرکت در قبال جامعه ای که در آن مشغول فعالیت اقتصادی است، آیا تنها تلاش برای حفظ بقاء، توسعه و کسب سود بیشتر است؟ اگر این طور باشد، پس چه کسی در مقابل نارسائی ها و کمبودهای جامعه خود مسئول است؟ به نظر، حفظ ارزشهای والای انسانی و کرامت جامعه و وظیفه تمامی بنگاههای اقتصادی، اعم از تولیدی، صنعتی و تجاری می باشد.

هر قدر نظام صنعتی و اقتصادی جامعه تقویت می شود، نقش مسئولیت اجتماعی شرکتی

دست نوشته:

پیش از آنکه دودکش های عظیم عصر صنعت با حجم ابرهای متراکم و انبوه سیاه متولد شوند، خیلی چیزها نبود. نه آسمانخراشی بود که بر آسمان سجده کند، نه هواپیمایی بود که گوش تا گوش جهان را در کمتر از یک روز بپیماید و نه....؛ اما خیلی چیزها هم بود، آسمان آبی بود، یخهای قطب شمال و جنوب ثابت قدم و استوار بر سر جای خود ایستاده بودند و دماوند هنوز گرم نشده بود؛ اما همان زمان هم خیلی چیزها نبود که باز هم امروز نیست، بسیاری از کودکان از حقوق حقه خود محروم بودند، بسیاری از زنان نمی دانستند که در نظام روابط اجتماعی و حتی خانوادگی چه حقوقی دارند و....؛ بنابراین هنوز راه زیادی برای طی کردن باقی مانده است تا برسیم به آن جایی که دوباره آسمان را آبی کنیم، آرامش را به قلبهای هراس زده قطب و طبیعت برگردانیم و سهم کودکان را از این دنیا به اشتراک بگذاریم و...؛ مهم این است که به دنبال سازوکارهای رسیدن به این اهداف در انجام مسئولیت اجتماعی خود باشیم.

آدرس: تهران، خیابان استاد نجات الهی (ویلا)،

بین خیابان طالقانی و سمیه، ساختمان الغدیر،

پلاک ۱۰۷، طبقه ۶، واحد ۱۱

تلفن: ۸۸۹۰۲۹۹۲ - ۸۸۹۰۲۹۳۲

نمابر: ۸۸۹۰۲۵۹۲

آدرس سایت: www.abrar.iccim.ir

پست الکترونیکی: abrar@iccim.ir